

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BRAȘOV
- Secția penală -
DOSAR NR. 7778/62/2013

ÎNCHIEIERE

Sedința publică din data de 02 mai 2017

Instanța constituită din:

Complet de judecată AT6:

Președinte –- judecător

Judecător –

Grefier

–

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public – – procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Brașov

Pe rol fiind soluționarea apelurilor declarate de PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE – DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE – SERVICIUL TERITORIAL BRAȘOV, inculpații T.F, R.A.N și partea civilă împotriva sentinței penale nr..... pronunțată de Tribunalul Brașov la data de în dosarul penal nr.7778/62/2013.

Dezbaterile în cauza de față s-au desfășurat în conformitate cu dispozițiile art. 369 Cod Procedură penală, în sensul că toate afirmațiile, întrebările și susținerile celor prezenți, inclusiv ale președintelui completului de judecată au fost înregistrate cu mijloace tehnice audio.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă apelanta inculpată T.F prezentă personal asistată de apărătorii aleși, apelanta inculpată R.A.N prezentă personal, asistată de apărătorii aleși, reprezentantul legal al apelantei parte civilă

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Se constată depuse la dosarul cauzei, prin serviciul Registratură al instanței:

- răspunsul la adresa înaintată părții civile....., prin care se comunică instanței Regulamentul BNR nr.16/21/14.12.2016 privind expunerile mari ale instituțiilor de credit ale firmelor de investiții, valabil din data de 01.01.2007 până la data de 01.01.2014, în care se regăsește definiția grupului de clienți aflați în legătură, relații ce au fost comunicate apelantelor inculpate la data de 13.04.2017;
- adresa nr.672/III-2/2015 înaintată de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Brașov la data de 26.04.2017, referitoare la precizările privind atribuțiile de serviciu încălcate de către inculpate raportat la decizia nr.405/2016 a Curții Constituționale, relații ce au fost comunicate apelantelor inculpate la data de 28.04.2017.

Instanța pune în discuția părților cererea formulată de către apelantele inculpate, prin apărători, de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Având cuvântul, *apărătorul ales al apelantelor inculpate – avocat G.I* solicită instanței admiterea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, având în vedere memoriul depus la dosarul cauzei la data de 04 octombrie 2016, memoriu ce este suficient de explicit în ceea ce privește chestiunea de drept asupra căreia apărarea solicită a se pronunța Înalta Curte de Casație și Justiție.

Apărătorul apelantelor inculcate consideră că este evident că în cauză există o problemă controversată cu privire la această chestiune de drept din moment ce această chestiune nu a fost lămurită prin recursul în interesul legii promovat de către Avocatul Poporului.

În atare împrejurări, apărătorul ales al apelantelor inculcate consideră că în cauză sunt îndeplinite condițiile de ordin formal prevăzute de art.475 Cod procedură penală, iar interesul în ceea ce privește chestiunea de drept invocată este de maximă actualitate, motiv pentru care solicită instanței admiterea cererii formulate.

Având cuvântul, *reprezentanta Ministerului Public* solicită instanței respingerea cererii formulate de către apelantele inculcate privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, având în vedere următoarele considerente:

Este adevărat că la dosarul cauzei Ministerul Public a depus la dosarul cauzei anumite precizări, în cuprinsul cărora s-a explicat pe larg contextul în care se poate interpreta noțiunea de „funcționar public”.

Pe de altă parte, reprezentanta Ministerului Public consideră că însăși respingerea, ca inadmisibil, a recursului în interesul legii oferă mai multe argumente în sensul celor solicitate de către Ministerul Public, deoarece, de obicei, Înalta Curte de Casație și Justiție respinge un recurs în interesul legii ca inadmisibil în condițiile în care constată că practica diferită a instanțelor de judecată nu este relevantă, ci este accidentală, și că nu există niciun fel de impediment de interpretare a noțiunilor care sunt supuse unei interpretări unitare de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Având în vedere aceste argumente, reprezentanta Ministerului Public solicită a se constata că din modul în care a fost redactat recursul în interesul legii de către Avocatul Poporului rezultă foarte clar poziția acestuia de interpretare a noțiunii de „funcționar public”, iar pe de altă parte a fost depusă practică relevantă majoritară, în sensul că aceasta este și interpretarea pe care instanțele de judecată o dau.

De asemenea, reprezentanta Ministerului Public solicită a se avea în vedere că în cuprinsul precizărilor depuse la dosarul cauzei pentru acest termen de judecată s-a indicat practică judiciară relevantă de la Curțile de Apel din țară, dar și de la Înalta Curte de Casație și Justiție, prin care s-a apreciat că noțiunea de „funcționar public” este suficient de bine definită, concret, expres în legislația primară, respectiv Codul penal și Codul de procedură penală, astfel încât nu există niciun motiv de reinterpretație sau de negăsire a elementelor suficiente pentru ca instanța să deceleze sub acest aspect.

Având cuvântul, *reprezentantul legal al intimatei parte civile* formulează aceeași cerere de respingere a solicitării de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, formulată de către apelantele inculcate, având în vedere soluția pronunțată asupra recursului în interesul legii promovat de către Avocatul Poporului.

Având cuvântul în replică, *apărătorul ales al apelantelor inculcate – avocat H.A* consideră că, în raport de cele susținute de către reprezentanta Ministerului Public, în sensul că este posibil ca recursul în interesul legii să fi fost respins ca inadmisibil pentru considerentele invocate, se pot presupune și alte ipoteze, având în vedere și alte soluții pronunțate de către Înalta Curte de Casație și Justiție asupra altor recursuri în interesul legii.

Sub acest aspect, se poate reține că Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat soluția de respingere a recursului în interesul legii ca inadmisibil motivat de faptul că aceasta nu este o chestiune legată de un text de lege neclar ci că este o chestiune de aplicare a legii, în sensul că art.141 – art.147 Cod penal sunt suficient de clare, invocând ceea ce apărarea consideră că este punctul de vedere corect, respectiv acela că în legătură cu această instituție CEC Bank nu s-a stabilit prin lege, așa cum cere art.145 Cod penal, ca fiind de interes public.

Astfel, apărătorul apelantelor inculpate este de părere că aceasta poate constitui o altă ipoteză pentru care Înalta Curte de Casație și Justiție să fi respins ca inadmisibil recursul în interesul legii, având în vedere jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Deși până la această dată nu a fost motivată decizia de respingere a recursului în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție, se pot face doar anumite presupuneri fără însă a se cunoaște motivarea exactă.

Având din nou cuvântul, *apărătorul ales al apelantelor inculpate – avocat G.I* precizează că în dosarul penal nr..... aflat pe rolul Curții de Apel Brașov, în care inculpatele T.F și R.A.N sunt cercetate pentru o faptă similară celor deduse judecății în prezenta cauză, instanța de judecată a apreciat necesar a se emite adresă către Banca Națională a României cu solicitarea de a răspunde la următoarele întrebări:

- dacă normele de creditare ale băncilor, pentru perioada 2010 – 2011, pentru persoane fizice și juridice, sunt aprobate de către BNR și dacă regulile de creditare aprobate de BNR trebuie să cuprindă regulile prudențiale ale băncilor;
- care este temeiul legal în baza căruia BNR aprobă aceste norme de creditare și dacă acestea au la bază normele emise de Banca Centrală Europeană;
- dacă normele indicate în actul de sesizare al instanței, respectiv notele de serviciu nr.11, versiunea 4/28.09.2010 și notele de serviciu 63, versiunea 1/26.06.2009 au fost aprobate de BNR.

Urmare acestei adrese, Banca Națională a României a răspuns că în ceea ce privește normele de creditare pentru persoanele fizice sunt supuse avizării Băncii Naționale, în timp ce normele de creditare privitoare la persoanele juridice (exact chestiunea ce privește prezentul dosar) nu sunt supuse avizării Băncii Naționale.

În atare împrejurări, apărătorul ales al apelantelor inculpate depune la dosarul cauzei copia adresei nr.XX/2/2901/13.04.2017 emisă de către Banca Națională a României cu referire la dosarul penal nr..... al Curții de Apel Brașov.

Astfel, apărătorul ales al apelantelor inculpate consideră că este necesar ca înscrisul depus la dosarul cauzei să fie avut în vedere de către instanță în cadrul prezentului dosar, apreciind că acesta are relevanță în cauză în raport de obiectul judecății și obiectul probațiunii.

În acest sens, apărătorul apelantelor inculpate solicită instanței a acorda relevanța cuvenită înscrisului depus la dosarul cauzei din perspectiva faptului că acesta atinge, în mod decisiv, chestiunea ridicată în literatura de specialitate odată cu apariția Deciziei nr.405/2016 a Curții Constituționale privitoare la delegarea de emitere a unor norme care ar putea să circumscrie sau nu noțiunea de „îndeplinire cu încălcarea legii a unor atribuții profesionale”.

În măsura în care instanța va aprecia că se impune a se reveni cu adresă către BNR în vederea completării răspunsului comunicat în dosarul penal nr.....al Curții de Apel Brașov strict pe situația premisă ce face obiectul prezentei cauze, având în vedere că în dosarul penal nr..... al Curții de Apel Brașov se face vorbire despre normele de creditare din 2010, iar în prezentul dosar discutăm despre normele de creditare din perioada 2008-2009, apărătorul apelantelor inculpate solicită ca Banca Națională a României să comunice dacă aceleași reguli erau valabile și pentru perioada 2008-2009, perioadă în care au fost acordate creditele ce fac obiectul prezentei cauze.

Având din nou cuvântul, *apărătorul ales al apelantelor inculpate – avocat H.A* consideră că relevanța relațiilor comunicate de către BNR (fie în forma comunicată în dosarul penal nr.....al Curții de Apel Brașov, fie în forma ce va fi comunicată în prezentul dosar, în situația în care se va constata necesar a se reveni cu adresă) este dată de precizările făcute de către Ministerul Public, în mod repetat, inclusiv ultimele precizări depuse la dosarul cauzei, din care ar rezulta că legea primară ce ar fi fost încălcată prin faptele inculpatelor a fost detaliată prin reglementările BNR-ului.

Pentru aceste considerente, apărătorul apelantelor inculpate consideră că în cauză este relevant a se stabili dacă aceste norme (despre care s-a afirmat inițial că ar fi fost încălcate de către inculpate) sunt sau nu emise ori avizate de către BNR.

Având cuvântul, *reprezentanta Ministerului Public* precizează că nu se opune depunerii la dosarul cauzei a înscrisului prezentat de către apărătorul ales al apelantelor inculpate, constând în răspunsul comunicat de către BNR în dosarul penal nr. al Curții de Apel Brașov, însă consideră că nu se impune o suplimentare a probatoriului, în sensul emiterii unei noi adrese către BNR, deoarece în acuzare s-a susținut tot timpul că aceste norme bancare care sunt emise de către fiecare instituție bancară sunt raportate la prevederile legislației primară, respectiv OUG nr.99/2006.

Astfel, reprezentanta Ministerului Public arată că în temeiul OUG nr.99/2006 sunt emise aceste reglementări, astfel că nu prezintă importanță, la acest moment, dacă acestea sunt sau nu supuse avizării BNR atâta vreme cât există un text de lege expres, de legislație primară, care arată că acesta este temeiul în baza căruia au fost emise respectivele norme.

De asemenea, în cuprinsul ultimelor precizări formulate pentru acest termen de judecată s-a arătat că BNR răspunde pentru supravegherea modului în care fiecare instituție bancară își respectă acele reglementări, care sunt date în aplicare potrivit OUG nr.99/2006.

Pe de altă parte, reprezentanta Ministerului Public consideră că împrejurarea dacă aceste norme sunt sau nu autorizate de către BNR poate fi extrasă din legislație, respectiv atât în OUG nr.99/2006, cât și în Regulamentul de funcționare al BNR aprobat prin lege, în cuprinsul căruia sunt prevederi exprese cu privire la aceste aspecte, astfel încât nu este necesar ca BNR să comunice instanței, printr-o adresă, aspectele ce pot fi lecturate din actele normative ce se regăsesc în programul legislativ.

Cu referire la răspunsul comunicat pentru acest termen de judecată de către intimata parte civilă, reprezentanta Ministerului Public solicită a se constata că în cuprinsul Regulamentului BNR nr.16/21/14.12.2006 sunt prevederi exprese referitoare la raportările eventualelor încălcări ale acestui regulament, făcându-se trimitere la OUG nr.99/2006.

Având cuvântul în replică, *apărătorul ales al apelantelor inculpate – avocat G.I* solicită instanței a constata că în cuprinsul ultimei pagini a punctului de vedere formulat și depus la dosarul cauzei pentru acest termen de judecată de către Ministerul Public se menționează că „în concluzie, normele de creditare emise de CEC au fost supuse avizării de către BNR”.

Astfel, este de remarcat faptul că tocmai această ipoteză (avută în vedere de acuzare) este infirmată categoric prin răspunsul BNR depus în probațiune la acest termen de judecată.

Având cuvântul, *reprezentanta Ministerului Public* precizează că prin Legea nr.312/2004 instanța se poate asigura dacă acesta este procedeul prin care normele sunt supuse sau nu avizării și aprobării de către BNR.

Având din nou cuvântul, *apărătorul ales al apelantelor inculpate – avocat G.I*, în raport de împrejurarea că în fața instanței de apel Ministerul Public a depus la dosarul cauzei 3 variante de precizări privind atribuțiile de serviciu încălcate de către inculpate, solicită instanței a încuviința întrebarea adresată reprezentantei Ministerului Public, în sensul de a se preciza care dintre cele trei variante depuse la dosar reflectă poziția finală a Ministerului Public cu privire la încălcarea normelor respective.

De asemenea, apărătorul apelantelor inculpate solicită a se avea în vedere faptul că, în pofida faptului că apărarea a solicitat ca Ministerul Public să comunice concret, pentru fiecare faptă, act material reținut în cauză ca fiind îndeplinit cu încălcarea legii, care este norma încălcată, Ministerul Public a menținut acea zonă de incertitudine, incertitudine reflectată din însăși împrejurarea că la dosarul cauzei au fost depuse 3 variante la aceeași problemă ridicată pe rolul instanței.

La întrebarea instanței, *reprezentanta Ministerului Public* arată că toate precizările formulate și depuse la dosarul cauzei sunt completări, ce urmează a se interpreta prin coroborare.

În ceea ce privește susținerea apărării, în sensul că nici la acest moment nu se cunosc normele încălcate, *reprezentanta Ministerului Public* precizează că în rechizitoriu, pentru fiecare contract în parte, se explică în mod concret normele ce sunt aplicabile și care se apreciază că ar fi fost încălcate.

Astfel, *reprezentanta Ministerului Public* învederează instanței faptul că toate cele 3 variante depuse la dosarul cauzei se completează una pe cealaltă și reprezintă precizări ale acuzațiilor, iar la acest moment nu mai are de formulat alte precizări sub acest aspect.

C U R T E A:

Apreciind necesar a se adresa Băncii Naționale a României cu solicitarea de a ne comunica dacă normele de creditare ale băncilor, pentru perioada 2008-2009, pentru persoane fizice și juridice, sunt aprobate de către B.N.R. și dacă regulile de creditare aprobate de B.N.R. trebuie să cuprindă regulile prudențiale ale băncilor; care este temeiul legal în baza căruia B.N.R. aprobă aceste norme de creditare și dacă acestea au la bază normele emise de Banca Centrală Europeană; normele indicate în actul de sesizare al instanței, respectiv: Norma de serviciu nr.11 versiunea 2 din 10.11.2008, Norma de serviciu nr.49 varianta 1 din 16.12.2008, Norma de serviciu nr.49 varianta 2 din 02.02.2009, Norma de serviciu nr.49 varianta 3 din 29.12.2009, Norma privind activitatea de creditare a persoanelor juridice din data de 02.07.2007, Procedura privind creditele de investiții actualizată la aprilie 2007, Nota de serviciu nr.11/ Versiunea 1 din 15.02.2008 privind analiza și aprobarea creditelor acordate persoanelor juridice, Proceduri generale privind garantarea creditelor valabilă din aprilie 2007, au fost aprobate de B.N.R., urmează a dispune emiterea unei adrese în acest sens.

Asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție:

În cauză s-a pus în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art.475 Cod procedură penală, cu o chestiune de drept, și anume:

Dacă angajații unei persoane juridice de drept privat – societate cu activitate financiar bancară cu capital de stat, în speță CEC Bank SA, ce nu este declarată prin lege de interes public, au calitatea de funcționari publici potrivit art.147 alin.1 din Codul penal de la 1969.

Dacă persoana juridică de drept privat – societate cu activitate financiar bancară cu capital de stat, ce nu este declarată prin lege de interes public, este o unitate la care se referă art.145 din Codul penal de la 1969.

Expunerea succintă a cauzei:

Prin sentința penală nr..... din data depronunțată de Tribunalul Brașov în dosarul penal nr.7778/62/2013, s-au dispus următoarele:

1.În baza art.248 Cod penal anterior raportat la art.248¹ Cod penal anterior combinat cu art.13² din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art. 41 alin.2 Cod penal anterior (12 acte materiale) și art.5 al.1 Cod penal actual a condamnat inculpata T.F – fiica lui....., născută la data de, în municipiul....., studii superioare, fără antecedente penale, posesoare a CI seria eliberat de....., CNP....., cu domiciliul în- la o pedeapsă principală de 7 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art.64 al.1 lit a teza II, b Cod penal anterior pe o durată de 4 ani, pedeapsă complementară executabilă conform art.66 Cod penal anterior .

În baza art.254 alin.1 Cod penal anterior raportat la art.6 și 8 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.5 al.1 Cod penal actual a condamnat aceeași inculpată la o pedeapsă de 4 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art 64 al 1 lit a

teza II, b Cod penal anterior pe o durată de 2 ani, pedeapsă complementară executabilă conform art.66 Cod penal anterior.

În baza art.33 lit a - 34 lit b Cod penal anterior cu aplicarea art.35 al.1 Cod penal anterior a contopit pedepsele aplicate inculpatei T.F, aceasta având de executat pedeapsa cea mai grea de 7 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art.64 lit.a teza II, b pe o durată de 4 ani, pedeapsă complementară executabilă conform art.66 Cod penal anterior.

S-a făcut aplicarea art.71 – 64 lit a teza II, b Cod penal anterior, ca și pedeapsă accesorie.

2. În baza art.386 Cod procedură penală a dispus schimbarea încadrării juridice dată faptelor comise de către inculpata R.A.N din infracțiunea prevăzută de art.248 Cod penal anterior raportat la art.248¹ Cod penal anterior combinat cu art.13² din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal anterior (12 acte materiale) în infracțiunea prevăzută de art.297 al 1 Cod penal actual combinat cu art.13² din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.35 al 1 Cod penal actual (12 acte materiale), art.309 Cod penal actual și art.5 al 1 Cod penal actual.

În baza art.297 al 1 Cod penal actual combinat cu art.13² din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.35 al.1 Cod penal actual (12 acte materiale), art.309 Cod penal actual și art.5 al 1 Cod penal actual a condamnat inculpata R.A.N – fiica lui, născută la data de În....., studii superioare, fără antecedente penale, posesoare a CI seriaeliberat de, CNP....., cu domiciliul în- la o pedeapsă principală de 4 ani și 6 luni închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art.66 al.1 lit a , b Cod penal actual pe o durată de 3 ani, pedeapsă complementară executabilă conform art 68 lit c Cod penal actual.

În baza art.65 alin.1 Cod penal a interzis inculpatei R.A.N exercitarea drepturilor prevăzute de art 66 alin 1 lit a , b Cod penal pe durata executării pedepsei.

3. În baza art.26 Cod penal anterior raportat la art.248 Cod penal anterior combinat cu art.248¹ Cod penal anterior și art.13² din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal anterior (9 acte materiale), art.19 din OUG nr.43/2002, art.396 alin.10 Cod procedură penală și art.5 al.1 Cod penal actual a condamnat inculpatul B.M – fiul lui....., născut la data de În....., studii superioare, fără antecedente penale, posesor al CI seria, eliberat de, CNP, cu domiciliul în- la o pedeapsă principală de 3 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art 64 al 1 lit a teza II, b Cod penal anterior pe o durată de 2 ani, pedeapsă complementară executabilă conform art.66 Cod penal anterior.

În baza art.290 Cod penal anterior cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal anterior (7 acte materiale), art.19 din OUG nr.43/2002, art.396 alin.10 Cod procedură penală și art.5 al.1 Cod penal actual a condamnat același inculpat la o pedeapsă de 3 luni închisoare.

În baza art.33 lit a - 34 lit b Cod penal anterior cu aplicarea art.35 al 1 Cod penal anterior a contopit pedepsele aplicate inculpatului B.M, aceasta având de executat pedeapsa cea mai grea de 3 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art.64 lit a teza II, b Cod penal pe o durată de 3 ani, pedeapsă complementară executabilă conform art.66 Cod penal anterior.

S-a făcut aplicarea art.71 – 64 lit a teza II, b Cod penal anterior, ca și pedeapsă accesorie.

În baza art.86/1 al 1 Cod penal anterior a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei pe o durată de 6 ani , termen de încercare stabilit conform art.86/2 al.1 Cod penal anterior.

În baza art.86/3 al 1 Cod penal anterior pe durata termenului de încercare inculpatul B.M a fost obligat să se supună următoarelor măsuri de supraveghere:

- să se prezinte la Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalulla datele fixate de respectivul serviciu.

- să anunțe în prealabil serviciului indicat orice schimbare de domiciliu , reședința sau locuința și orice deplasare care depășește 8 zile precum și întoarcerea,

- să comunice și să justifice serviciului indicat schimbarea locului de muncă,

- să comunice Serviciului de Probațiune de pe lângă Tribunalul informații de natură a putea fi verificate mijloacele lui de existență.

În baza art.404 al 2 Cod procedură penală a atras atenția inculpatului B.M asupra dispozițiilor art.86/4 Cod penal anterior a căror nerespectare are ca urmare revocarea suspendării sub supraveghere.

În baza art.71 al 5 Cod penal anterior a dispus suspendarea executării pedepsei accesorii pe durata suspendării sub supraveghere a executării pedepsei.

În baza art.19 și următoarele Cod procedură penală și art.404 al 1 Cod procedură penală a admis acțiunea civilă exercitată de către partea civilă și a obligat inculpații la plata următoarelor sume de bani :

- inculpații T.F, R.A.N și B.M , în solidar, la plata către partea civilă a sumei de 6.226.168,77 lei – la care se adaugă dobânzi, comisioane și penalități aferente contractelor de credit, până la data efectuării plății integrale - cu titlu de despăgubiri civile reprezentând daune materiale.

- inculpatele T.F și R.A.N , în solidar, la plata către partea civilă a sumei de 2.499.895,22 lei – la care se adaugă dobânzi, comisioane și penalități aferente contractelor de credit, până la data efectuării plății integrale - cu titlu de despăgubiri civile reprezentând daune materiale.

- inculpata T.F la plata către partea civilă a sumei de 703.331,10 lei – la care se adaugă dobânzi, comisioane și penalități aferente contractelor de credit, până la data efectuării plății integrale - cu titlu de despăgubiri civile reprezentând daune materiale.

- inculpata R.A.N la plata către partea civilă a sumei de 1.289.944,82 lei – la care se adaugă dobânzi, comisioane și penalități, aferente contractelor de credit, până la data efectuării plății integrale - cu titlu de despăgubiri civile reprezentând daune materiale.

În baza art.25 al 3 Cod procedură penală a dispus desființarea totală a următoarelor înscrisuri :

- 7 înscrisuri false, intitulate “factură fiscală”, înregistrate cu nr. 1050/10.12.2008, nr.1052/17.12.2008, nr.1059/19.12.2008, nr.1062/30.12.2008, nr.1/19.01.2009, nr.6/28.01.2009 și nr.7/11.02.2009, emise de sub semnătura reprezentantului său, inculpatul B.M.

În baza art.404 al 4 lit c Cod procedură penală a menținut măsura sechestrului asigurător, dispusă prin ordonanța din data de 7 octombrie 2013 a D.N.A – Serviciul Teritorial Brașov în dosarul nr.61/P/2010, relativ la următoarele bunuri :

- asupra 1/2 parte din imobilul situat înaparținând inculpatei T.F, măsură asigurătorie aplicată prin procesul verbal din data de 9 octombrie 2013.

- asupra 1/2 parte din imobilul situat înaparținând inculpatei R.A.N, măsură asigurătorie aplicată prin procesul verbal din data de 9 octombrie 2013.

În baza art. 254 alin. 3 Cod penal anterior a dispus confiscarea de la inculpata T.F a sumei de 6.886,20 lei.

A obligat inculpatele T.F și R.A.N la plata către expert V.L a sumei de 6855 lei fiecare, cu titlu de diferență onorariu expertiză contabilă.

În baza art.274 al 1, 2 Cod procedură penală a obligat inculpatele T.F și R.A.N la plata către stat a sumei de 6000 lei fiecare cu titlu de cheltuieli judiciare iar inculpatul B.M la plata către stat a sumei de 1000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Brașov, inculpatele T.F, R.A.N și partea civilă.

Asupra chestiunii de drept invocate:

Instanța a pus în discuție, la cererea apărătorilor inculpatelor, următoarea chestiune de drept:

Dacă angajații unei persoane juridice de drept privat – societate cu activitate financiar bancară cu capital de stat au calitatea de funcționari publici potrivit art.147 alin.1 din Codul penal de la 1969.

Dacă persoana juridică de drept privat – societate cu activitate financiar bancară cu capital de stat este o unitate la care se referă art.145 din Codul penal de la 1969.

1. Punctele de vedere ale procurorului și ale părților asupra admisibilității chestiunii de drept și pe fondul chestiunii de drept, a cărei dezlegare se solicită:

Reprezentanta Ministerului Public a solicitat să se constate admisibilitatea chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită, însă, pe fond, a solicitat respingerea cererii formulate de către apelantele inculpate privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, având în vedere următoarele considerente:

Este adevărat că, la dosarul cauzei, Ministerul Public a depus anumite precizări, în cuprinsul cărora s-a explicat pe larg contextul în care se poate interpreta noțiunea de „funcționar public”.

Pe de altă parte, reprezentanta Ministerului Public consideră că însăși respingerea, ca inadmisibil, a recursului în interesul legii, cu același obiect, oferă mai multe argumente în sensul celor solicitate de către Ministerul Public, deoarece, de obicei, Înalta Curte de Casație și Justiție respinge un recurs în interesul legii ca inadmisibil în condițiile în care constată că practica diferită a instanțelor de judecată nu este relevantă, ci este accidentală, și că nu există niciun fel de impediment de interpretare a noțiunilor care sunt supuse unei interpretări unitare de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Având în vedere aceste argumente, reprezentanta Ministerului Public solicită a se constata că, din modul în care a fost redactat recursul în interesul legii de către Avocatul Poporului, rezultă foarte clar poziția acestuia de interpretare a noțiunii de „funcționar public”, iar pe de altă parte, a fost depusă practică relevantă majoritară, în sensul că aceasta este și interpretarea pe care instanțele de judecată o dau, respectiv faptul că băncile sunt instituții ce exercită o activitate de interes public iar funcționarii acestora pot fi considerați funcționari publici în accepțiunea art.145, art.147 Cod procedură penală.

Apelantele inculpate, prin apărătorii acestora, au susținut, în esență, că inculpatele nu aveau calitatea de funcționar public deoarece, în 2007, CEC Bank era o societate comercială privată, neavând relevanță că o parte din acțiuni erau deținute de stat. Se mai menționează că în baza dispozițiilor art.145 și art.147 Cod penal de la 1969 noțiunea de funcționar public se referă la orice persoană care realizează, indiferent de modalitate, o însărcinare de orice natură în serviciul unei autorități publice, instituții publice, instituții sau alte persoane juridice de interes public. S-a mai reținut că CEC Bank nu se încadra conform normelor de organizare și funcționare în sfera autorităților publice sau instituțiilor publice fiind persoană juridică de drept privat ce nu atrage pentru angajați incidența art.145 Cod penal anterior. Se mai subliniază că nu există la dosar documente din care să rezulte că această persoană juridică de drept privat a fost declarată de interes public prin hotărâre de guvern.

2. În ceea ce privește admisibilitatea chestiunii de drept invocată, se constată îndeplinite condițiile prevăzute de art.475 Cod procedură penală, respectiv de chestiunea de drept invocată depinde soluționarea pe fond a cauzei, asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

De chestiunea de drept invocată depinde soluționarea pe fond a cauzei întrucât obiectul acuzării îl constituie infracțiunea de abuz în serviciu, faptă presupus săvârșită de inculpatul în calitate de funcționar public.

3. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

Redarea normelor de drept intern apreciate a fi relevante în speță:

Art.145 Cod penal de la 1969. Public. prevede:

„Prin termenul public se înțelege tot ceea ce privește autoritățile publice, instituțiile publice, instituții sau alte persoane juridice de interes public, administrarea, folosirea sau exploatarea bunurilor proprietate publică, serviciile de interes public, precum și bunurile de orice fel, care, potrivit legii, sunt de interes public”

Art.147 Cod penal de la 1969. Funcționar public și funcționar. prevede:

„(1) Prin funcționar public se înțelege orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu în serviciul unei unități dintre cele la care se referă art.145.

(2) Prin funcționar se înțelege persoana menționată în alineatul (1), precum și orice salariat, care exercită o însărcinare, în serviciul unei alte persoane juridice decât cele prevăzute în acel alineat.”

Art.1 alin.1 și 2 din Legea nr.312/2004 privind statutul Băncii Naționale a României:

„Statutul legal

(1) Banca Națională a României este banca centrală a României, având personalitate juridică.

(2) Banca Națională a României este o instituție publică independentă, cu sediul central în municipiul București și poate avea sucursale și agenții atât în municipiul București, cât și în alte localități din țară.”

Art.2 din Legea nr.312/2004 privind statutul Băncii Naționale a României:

„Obiectivul fundamental și principalele atribuții

(1) Obiectivul fundamental al Băncii Naționale a României este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

(2) Principalele atribuții ale Băncii Naționale a României sunt:

a) elaborarea și aplicarea politicii monetare și a politicii de curs de schimb;
b) autorizarea, reglementarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, promovarea și monitorizarea bunei funcționări a sistemelor de plăți pentru asigurarea stabilității financiare;

c) emiterea bancnotelor și a monedelor ca mijloace legale de plată pe teritoriul României;

d) stabilirea regimului valutar și supravegherea respectării acestuia;

e) administrarea rezervelor internaționale ale României.

(3) Banca Națională a României sprijină politica economică generală a statului, iară prejudicierea îndeplinirii obiectivului său fundamental privind asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.”

Art.8 din Legea nr.312/2004 privind statutul Băncii Naționale a României:

„Rezerve minime obligatorii

(1) Banca Națională a României stabilește regimul rezervelor minime obligatorii pe care instituțiile de credit trebuie să le mențină în conturi deschise la aceasta.

(2) Pentru resursele în valută, rezervele minime obligatorii se constituie numai în valută.

(3) La rezervele minime obligatorii, Banca Națională a României va bonifica dobânzi cel puțin la nivelul ratei dobânzii medii la depunerile la vedere practicate de instituțiile de credit.

(4) Pentru neîndeplinirea cerințelor privind nivelul rezervelor minime obligatorii se

calculează și se percep dobânzi penalizatoare la nivelul stabilit de Banca Națională a României.”

Art.25 alin.1 și 2 din Legea nr.312/2004 privind statutul Băncii Naționale a României:
„Reglementarea, autorizarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit

(1) Banca Națională a României are competența exclusivă de autorizare a instituțiilor de credit și răspunde de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit pe care le-a autorizat să opereze în România, în conformitate cu prevederile Legii nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pentru asigurarea funcționării și viabilității sistemului bancar, Banca "Națională a României este împuternicită:

a) să emită reglementări, să ia măsuri pentru impunerea respectării acestora și să aplice sancțiunile legale în cazurile de nerespectare;

b) să controleze și să verifice, pe baza raportărilor primite și prin inspecții la fața locului, registrele, conturile și orice alte documente ale instituțiilor de credit autorizate, pe care le consideră necesare.”

Art.1 alin. 1, 2 și 3 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„Activitatea bancară în România se desfășoară prin instituții de credit autorizate, în condițiile legii.

Instituția de credit reprezintă:

a) entitatea care desfășoară cu titlu profesional activitate de atragere de depozite sau alte fonduri rambursabile de la public și de acordare de credite în cont propriu;

b) entitatea emitentă de monedă electronică, alta decât cea prevăzută la lit. a), denumită în continuare instituție emitentă de monedă electronică.

Prin public, în sensul prezentei legi, se înțelege orice persoană fizică, persoană juridică ori entitate fără personalitate juridică, ce nu are capacitatea și experiența necesare pentru evaluarea riscului de nerambursare a sumelor depuse. Nu intră în categoria de public: statul, autoritățile administrației publice centrale și locale, agențiile guvernamentale, băncile centrale, instituțiile de credit, instituțiile financiare și alte instituții similare.”

Art.11 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„Băncile pot desfășura, în limita autorizației acordate, următoarele activități:

a) atragere de depozite și de alte fonduri rambursabile;

b) contractare de credite, incluzând printre altele: credite de consum, credite ipotecare, finanțarea tranzacțiilor comerciale, operațiuni de factoring, scontare, forfetare;

c) leasing financiar;

d) servicii de transfer monetar;

e) emitere și administrare de mijloace de plată, cum ar fi: cărți de credit, cecuri de călătorie și altele asemenea, inclusiv emitere de monedă electronică;

f) emitere de garanții și asumare de angajamente;

g) tranzacționare în cont propriu sau în contul clienților, în condițiile legii, cu:

- instrumente ale pieței monetare, cum sunt: cecuri, cambii, bilete la ordin, certificate de depozit;

- valută;

- contracte futures și options;

- instrumente având la bază cursul de schimb și rata dobânzii;

- valori mobiliare și alte instrumente financiare;

h) intermediere, în condițiile legii, în oferta de valori mobiliare și alte instrumente financiare, prin subscrierea și plasamentul acestora ori prin plasament și prestarea de servicii aferente;

i) acordare de consultanță cu privire la structura capitalului, strategia de afaceri și alte aspecte legate de aceasta, consultanță și prestare de servicii cu privire la fuziuni și

achiziții de societăți comerciale;

j) intermediere pe piața interbancară;

k) administrare de portofolii ale clienților și consultanță legată de aceasta;

l) păstrare în custodie și administrare de valori mobiliare și alte instrumente financiare;

m) prestare de servicii privind furnizarea de date și referințe în domeniul creditării;

n) închiriere de casete de siguranță.

Furnizarea de date și referințe prevăzută la alin. 1 lit. m) se face cu respectarea dispozițiilor legale referitoare la obligația păstrării secretului profesional.

Băncile pot desfășura, în limita autorizației acordate, și alte activități permise de legislația în vigoare, cum ar fi: depozitarea activelor fondurilor de investiții și societăților de investiții, distribuirea de titluri de participare la fonduri de investiții și acțiuni ale societăților de investiții, acționarea ca operator al Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare, operațiuni cu metale și pietre prețioase și obiecte confecționate din acestea, operațiuni în mandat, servicii de procesare de date, administrare de baze de date ori alte asemenea servicii pentru terți, participare la capitalul social al altor entități.

Băncile pot presta servicii auxiliare sau conexe legate de activitățile desfășurate, cum ar fi: deținerea și administrarea de bunuri mobile și imobile necesare desfășurării activității sau pentru folosința salariaților, și pot efectua orice alte activități ori operațiuni necesare pentru realizarea obiectului de activitate autorizat, fără a fi necesară includerea lor în autorizația acordată.

Operațiunile de leasing financiar vor putea fi desfășurate în mod direct începând cu data aderării României la Uniunea Europeană. Până la această dată, operațiunile de leasing financiar pot fi desfășurate prin societăți distincte, constituite ca filiale în acest scop."

Art.15 alin.1 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„Băncile, persoane juridice române, pot funcționa numai pe baza autorizației emise de Banca Națională a României. Ele se constituie sub forma juridică de societate comercială pe acțiuni, în baza aprobării Băncii Naționale a României, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, aplicabile societăților comerciale."

Art.25 alin.1 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„Banca Națională a României poate retrage autorizația acordată unei bănci, persoană juridică română, sau unei sucursale din România a unei instituții de credit străine, fie la cererea băncii, când acționarii au decis dizolvarea și lichidarea acesteia, respectiv la cererea instituției de credit străine, fie ca sancțiune, conform art. 99 alin. 2 lit. d), fie pentru următoarele motive:

a) banca nu a început operațiunile pentru care a fost autorizată, în termen de un an de la primirea autorizației, sau nu și-a exercitat, de mai mult de 6 luni, activitatea de acceptare de depozite;

b) autorizația a fost obținută pe baza unor declarații false sau prin orice alt mijloc ilegal;

c) a avut loc o fuziune sau o divizare a băncii;

d) autoritatea competentă din țara în care are sediul instituția de credit străină ce a înființat o sucursală în România i-a retras acesteia autorizația de a desfășura activități bancare;

e) s-a pronunțat o hotărâre de declanșare a procedurii falimentului băncii, dacă aceasta mai deține autorizație de funcționare la data pronunțării hotărârii;

f) acționariatul băncii nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege și de norme pentru asigurarea unei gestiuni prudente și sănătoase a băncii ori nu mai permite realizarea unei supravegheri eficiente;

g) Banca Națională a României apreciază că menținerea autorizației băncii periclitează interesele deponenților și ale altor creditori ai băncii, prin aceea că banca nu mai

posedă suficiente fonduri proprii pentru desfășurarea în condiții normale a activității sau există elemente care conduc la concluzia că într-un termen scurt banca nu își va mai putea îndeplini obligațiile către deponenți sau către alți creditori, ori că banca nu mai justifică prezența sa în piața întrucât activitatea desfășurată nu corespunde scopului pentru care banca s-a înființat sau această activitate nu poate fi desfășurată decât prin atragerea de resurse la rate ale dobânzii mult mai mari decât cele practicate pe piață;

h) conducerea băncii nu a fost asigurată de cel puțin două persoane pe o perioadă de cel mult 3 luni;

i) nu mai sunt îndeplinite orice alte condiții care au stat la baza emiterii autorizației.”

Art.56 alin.1, 2 și 3 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„În activitatea lor, băncile se supun reglementărilor și ordinelor emise de Banca Națională a României, date în aplicarea legislației privind politica monetară, de credit, valutară, de plăți, de asigurare a prudenței bancare și de supraveghere bancară.

Băncile trebuie să-și organizeze întreaga activitate în conformitate cu regulile unei practici bancare prudente și sănătoase, cu cerințele legii și ale reglementărilor Băncii Naționale a României. În acest sens băncile trebuie să dispună de proceduri de administrare și contabile corespunzătoare și de sisteme adecvate de control intern.

Modificările în situația băncii sunt supuse aprobării Băncii Naționale a României, în condițiile stabilite de aceasta prin reglementări. Înregistrarea în registrul comerțului a mențiunilor privind respectivele modificări se va face numai după obținerea acestei aprobări.”

Art.82 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„Băncile sunt obligate să prezinte Băncii Naționale a României situațiile lor financiare constând în elemente ale bilanțului contabil, precum și alte date cerute de Banca Națională a României, la termenele și în forma stabilite prin reglementări.”

Art.92 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„În scopul protejării intereselor deponenților și al asigurării stabilității și viabilității întregului sistem bancar, Banca Națională a României asigură supravegherea prudențială a băncilor, persoane juridice române, și a sucursalelor instituțiilor de credit străine, autorizate să desfășoare activitate pe teritoriul României, prin stabilirea unor norme și indicatori de prudență bancară, urmărirea respectării acestora și a altor cerințe prevăzute de lege și de reglementările aplicabile, impunerea măsurilor necesare și aplicarea de sancțiuni, în vederea prevenirii și limitării riscurilor specifice activității bancare.

Urmărirea respectării cerințelor de natură prudențială și a altor cerințe prevăzute de legislația bancă se realizează de Banca Națională a României pe baza raportărilor făcute potrivit prezentei legi și a reglementărilor date în aplicarea acestora și prin inspecții desfășurate la:

a) sediul băncilor, persoane juridice române, al sucursalelor și al altor sedii secundare ale acestora din țară și din străinătate;

b) sediile sucursalelor instituțiilor de credit străine care desfășoară activitate în România.”

Art.94 alin.1 și 2 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„Băncile sunt obligate să permită personalului Băncii Naționale a României și auditorilor financiari, numiți potrivit prevederilor art. 93 care efectuează inspecția, să le examineze evidențele, conturile și operațiunile și să furnizeze toate documentele și informațiile legate de administrarea, controlul intern și operațiunile băncii, astfel cum vor fi solicitate de către aceștia.

Băncile sunt obligate să transmită Băncii Naționale a României orice informații solicitate de aceasta, în scris sau în cadrul acțiunilor de supraveghere și control, în scopul exercitării competențelor sale prevăzute de lege.”

Art.99 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„În situația în care Banca Națională a României constată că o bancă și/sau oricare dintre administratorii ori conducătorii băncii sau persoanele desemnate să asigure conducerea compartimentelor, a sucursalelor ori a altor sedii secundare se fac vinovați de:

- a) încălcarea unei prevederi a prezentei legi ori a reglementărilor sau a ordinelor emise de Banca Națională a României ori a reglementărilor proprii ale băncii;
- b) încălcarea oricărei condiții sau restricții prevăzute în autorizația emisă băncii;
- c) efectuarea de operațiuni fictive și iară acoperire reală;
- d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau raportarea de date eronate privind indicatorii de prudență bancară ori alți indicatori prevăzuți în reglementările Băncii Naționale a României;
- e) nerespectarea măsurilor stabilite prin actele de control sau în urma acestora;
- f) periclitarea credibilității și viabilității băncii prin administrarea necorespunzătoare a fondurilor ce i-au fost încredințate,

Banca Națională a României poate aplica următoarele sancțiuni:

- a) avertisment scris dat băncii;
- b) amendă aplicabilă băncii, între 0,05% și 1% din capitalul social, sau administratorilor, conducătorilor ori persoanelor prevăzute la alin. 1, între 1 - 6 salarii medii nete/bancă, conform situației salariale existente în luna precedentă datei la care s-a constatat fapta. Amenzile încasate se fac venit la bugetul de stat;
- c) retragerea aprobării date conducătorilor și/sau administratorilor băncii;
- d) retragerea autorizației băncii.”

Art.100 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„În urma constatărilor, Banca Națională a României poate lua următoarele măsuri:

- a) încheierea unui acord scris cu consiliul de administrație al băncii, care să cuprindă un program de măsuri de remediere;
- b) obligarea băncii aflate în culpă să ia măsuri de remediere a consecințelor faptelor constatate;
- c) instituirea măsurilor de supraveghere specială și de administrare specială, potrivit dispozițiilor cap. XIII:

d) suspendarea exercițiului dreptului de vot al acționarilor, în cazurile în care persoanele respective nu mai îndeplinesc cerințele prevăzute de prezenta lege și de reglementările emise în aplicarea acesteia privind calitatea acționariatului unei bănci ori înfăptuiesc o politică individuală sau comună care periclitează asigurarea unei gestiuni sănătoase și prudente a băncii, în detrimentul interesului deponenților și al altor creditori;

e) limitarea operațiunilor băncii, inclusiv prin închiderea sucursalelor din străinătate, cu retragerea aprobării pentru acestea sau limitarea operațiunilor acestora, în situațiile în care banca nu asigură o supraveghere adecvată a activității sucursalei;

f) retragerea aprobării acordate pentru participațiile băncii la capitalul social al unor filiale sau limitarea acestor participații!, inclusiv în cazul în care supravegherea pe bază consolidată este împiedicată prin netransmiterea informațiilor necesare de către aceste filiale;

g) retragerea aprobării acordate auditorului financiar, în situația în care acesta nu își îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile prevăzute de lege sau nu respectă cerințele de conduită etică și profesională specifice ”

Art.111 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„Banca Națională a României, în calitate de autoritate competentă, poate hotărî măsuri de instituire a supravegherii speciale și de administrare specială a băncilor’

Art.112-114 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„ART. 112

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României poate hotărî măsuri de instituire a supravegherii speciale a băncilor, persoane juridice române, pentru încălcarea legii sau a reglementărilor emise de Banca Națională a României, constatată în urma efectuării acțiunilor de supraveghere și/sau a analizei raportărilor băncilor, precum și în cazul constatării unei situații financiare precare.

Supravegherea specială se asigură printr-o comisie instituită în acest scop, formată din maximum 7 specialiști din cadrul Băncii Naționale a României, dintre care unul va îndeplini funcția de președinte al comisiei și unul, pe cea de vicepreședinte al acesteia.

ART. 113

Atribuțiile acestei comisii se stabilesc de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României și se referă, în principal, la:

a) urmărirea modului în care conducerea băncii acționează pentru stabilirea și aplicarea măsurilor necesare remedierii deficiențelor înscrise în actul de control întocmit de organele de inspecție ale Băncii Naționale a României;

b) suspendarea sau desființarea unor acte de decizie ale organelor statutare ale băncii, contrare reglementărilor prudențiale sau care conduc la deteriorarea situației financiare a băncii;

c) formularea de solicitări privind modificarea/completarea reglementărilor proprii ale băncii;

d) limitarea și/sau suspendarea unor activități și operațiuni bancare pe o anumită perioadă;

e) orice alte măsuri care se consideră necesare pentru remedierea situației băncii;

f) formularea de propuneri către Banca Națională a României de aplicare a sancțiunilor și/sau a măsurilor de remediere prevăzute de lege, în situația în care conducerea băncii nu respectă măsurile dispuse de comisie.

Comisia de supraveghere specială nu se substituie conducerii băncii în ceea ce privește coordonarea activității zilnice și competența de a angaja banca. Răspunderea pentru legalitatea, realitatea, exactitatea și oportunitatea operațiunilor efectuate și a documentelor întocmite de bancă revine exclusiv organelor statutare de conducere și/sau persoanelor care întocmesc și semnează documentele în cauză, potrivit atribuțiilor și competențelor acestora.

În perioada exercitării supravegherii speciale, adunarea generală a acționarilor, consiliul de administrație și conducătorii băncii nu pot hotărî măsuri contrare celor dispuse de comisia de supraveghere specială.

Membrii comisiei de supraveghere specială au acces la toate documentele și registrele băncii, fiind obligați să păstreze secretul privind operațiunile bancare.

ART. 114

Comisia de supraveghere specială prezintă rapoarte periodice Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României asupra situației băncii.

În funcție de concluziile rezultate din aceste rapoarte, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României hotărăște asupra încetării sau continuării supravegherii speciale, fără a se depăși însă o perioadă mai mare de 120 de zile de la instituirea măsurii de supraveghere specială. În cazul în care în activitatea băncii se constată în continuare deficiențe grave, Banca Națională a României poate hotărî, de la caz la caz, instituirea măsurii de administrare specială a băncii sau adoptarea altor măsuri prevăzute de lege, inclusiv retragerea autorizației.”

Art.115 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„Banca Națională a României poate decide instituirea măsurii de administrare specială asupra unei bănci, persoană juridică română, inclusiv asupra sediilor sale secundare din România și din străinătate. Măsura administrării speciale se poate dispune în cazurile în care:

a) măsurile de supraveghere specială nu au dat rezultate într-o perioadă de până la 120 de zile;

b) indicatorul de solvabilitate, calculat în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a României în raport cu fondurile proprii, se situează la un nivel care nu depășește jumătate din nivelul minim prevăzut de aceste reglementări;

c) banca a încălcat în mod repetat prevederile legii și/sau ale reglementărilor emise în aplicarea acesteia;

d) banca nu mai are nici un conducător și nici un administrator.”

Art.128 alin.1 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„Dacă Banca Națională a României constată, pe baza rapoartelor administratorului special, că banca la care s-a instituit administrarea specială s-a redresat din punct de vedere financiar și se încadrează în cerințele prudențiale stabilite de prezenta lege și de reglementările emise în aplicarea acesteia sau, după caz, au fost numiți și aprobați noii conducători și administratori ai băncii, Banca Națională a României poate hotărî încetarea administrării speciale și reluarea activității băncii sub controlul organelor sate statutare.”

Art.129 din Legea nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată:

„În cazul în care Banca Națională a României constată că redresarea financiară a instituției de credit nu este posibilă, aceasta hotărăște retragerea autorizației instituției de credit și sesizarea instanței competente în vederea declanșării procedurii falimentului.”

Art.34 alin.2 din Legea contabilității nr.82/1991, republicată:

„(2) În înțelesul prezentei legi, prin persoane juridice de interes public se înțelege: societățile ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată; instituțiile de credit; instituțiile financiare nebancare, definite potrivit reglementărilor legale, înscrise în Registrul general; instituțiile de plată și instituțiile emitente de moneda electronică, definite potrivit legii, care acordă credite legate de serviciile de plată și a căror activitate este limitată la prestarea de servicii de plată, respectiv emitere de moneda electronică și prestare de servicii de plată; societățile de asigurare, asigurare-reasigurare și de reasigurare: fondurile de pensii administrate privat, fondurile de pensii facultative și administratorii acestora; societățile de servicii de investiții financiare, societățile de administrare a investițiilor, organismele de plasament colectiv, depozitari centrali, casele de compensare, contraparti centrale și operatori de piață/sistem autorizați/avizați de Autoritatea de Supraveghere Financiară; societățile/companiile naționale; societățile cu capital integral sau majoritar de stat; regiile autonome.”

4.Prezentarea jurisprudenței proprii instanței:

În jurisprudența Curții de Apel Brașov, nu au fost identificate hotărâri în care să fi fost analizată calitatea funcționarului bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral de stat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, din perspectiva dispozițiilor art.145, art.147 din Codul penal de la 1969.

5.Opinia motivată a completului de judecată:

Potrivit art.145 din Codul penal de la 1969, persoana juridică cu capital de stat cu activitate financiar bancară, poate fi apreciată ca fiind o instituție care prestează un serviciu de interes public în înțelesul articolului menționat, întrucât întreaga activitate financiar bancară desfășurată de băncile din România este o activitate de interes public supusă controlului și supravegherii Băncii Naționale a României.

Băncile, indiferent de capitalul lor, de stat sau privat, îndeplinesc cumulativ condiția de a exercita un serviciu de interes public și de a exercita acest serviciu de interes public sub controlul ori supravegherea unei autorități publice (Banca Națională a României).

Analiza îndeplinirii primei cerințe, care vizează sfera atribuțiilor persoanei, se face ținând seama de definiția dată serviciului de interes public în doctrina de drept administrativ.

Altfel spus, trebuie observat dacă, prin realizarea serviciului, se urmărește satisfacerea unor nevoi de interes general și dacă se relevă, în mod direct sau indirect, o autoritate publică.

De asemenea, noțiunea de „serviciu public” desemnează fie o formă de activitate prestată în folosul interesului public, fie o subdiviziune a unei instituții din administrația internă împărțită pe secții, servicii etc.

Din categoria serviciilor de interes public fac parte acele entități care, prin activitatea pe care o desfășoară, sunt chemate să satisfacă anumite interese generale ale membrilor societății.

Cu referire la cea de-a doua condiție, care privește relația persoanei ce realizează serviciul public cu autoritățile publice, aceasta este îndeplinită, alternativ, dacă investirea pentru îndeplinirea serviciului s-a făcut de către o autoritate publică ori dacă activitatea persoanei este supusă controlului sau supravegherii unei autorități publice, indiferent de modalitatea de investire.

Prin investirea pentru realizarea unui serviciu public se înțelege fie acordarea de către o autoritate a calității din care derivă obligația de a realiza respectivul serviciu, fie încredințarea realizării serviciului de interes public printr-o decizie a autorității.

Din perspectiva acestor considerente, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin Decizia nr.20 din 29 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.766 din 22 octombrie 2014, a stabilit că „sunt incluși în categoria funcționarilor publici asimilați, potrivit art.175 alin.2 din Codul penal, particularii care primesc gestiunea unui serviciu public național sau local, economic sau socio-cultural, devenind, astfel, de utilitate publică. Este vorba despre subiecți care își desfășoară activitatea în cadrul persoanelor juridice de drept privat cu scop lucrativ: societăți comerciale care, prin intermediul contractelor administrative, valorifica, în interesul colectivității, naționale sau locale, după caz, bunurile și serviciile publice.

Pentru a stabili dacă o bancă (societate bancară pe acțiuni, înființată în condițiile Legii nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată) este o persoană juridică de interes public nu este determinantă natura capitalului său social (public, privat sau mixt), ci specificul activității desfășurate de aceasta și măsura în care respectiva activitate poate fi asimilată unui serviciu public. Aceasta deoarece noțiunea de persoană de interes public, desemnează, în genere, acea persoană juridică de drept privat, autorizată de o autoritate publică să desfășoare un serviciu public, aflându-se sub supravegherea și controlul unei autorități publice.

Sub acest aspect, din economia reglementărilor legale care guvernează activitatea bancară în România (Legea nr.58/1998 republicată) reiese că băncile reprezintă instituții de credit a căror funcționare este permisă doar în urma autorizării de către Banca Națională a României și numai în limitele acestei autorizații, natura activităților și serviciilor pe care acestea sunt autorizate să le presteze fiind destinată să servească satisfacerii unor interese de ordin general. De asemenea, potrivit aceluiași reglementări, în activitatea lor, băncile se supun reglementărilor și ordinelor emise de Banca Națională a României, date în aplicarea legislației privind politica monetară, de credit, valutară, de plăți, de asigurare a prudenței bancare și de supraveghere bancară și orice modificare în situația băncii este supusă aprobării Băncii Naționale a României, în condițiile stabilite de aceasta prin reglementări specifice. Dreptul de dispoziție cu privire la retragerea autorizației de funcționare aparține tot Băncii Naționale a României, care poate proceda în acest sens, între altele, și atunci când apreciază că menținerea autorizației băncii periclitizează interesele deponenților și ale altor creditori ai băncii, prin aceea că banca nu mai posedă suficiente fonduri proprii pentru desfășurarea în condiții normale a activității sau există elemente care conduc la concluzia că într-un termen scurt banca nu își va mai putea îndeplini obligațiile către deponenți sau către alți creditori. Totodată, în scopul protejării intereselor deponenților și al asigurării stabilității și viabilității întregului sistem

bancar, Banca Națională a României asigură supravegherea prudențială a băncilor autorizate să desfășoare activitate pe teritoriul României, prin stabilirea unor norme și indicatori de prudență bancară, urmărirea respectării acestora și a altor cerințe prevăzute de lege și de reglementările aplicabile, impunerea măsurilor necesare și aplicarea de sancțiuni, în vederea prevenirii și limitării riscurilor specifice activității bancare, obiectiv în vederea realizării căruia băncile sunt obligate să prezinte Băncii Naționale a României situațiile lor financiare constând în elemente ale bilanțului contabil, precum și alte date cerute de Banca Națională a României, la termenele și în forma stabilite prin reglementări și să permită personalului Băncii Naționale a României și auditorilor financiari, numiți de aceasta, care efectuează inspecția, să le examineze evidențele, conturile și operațiunile și să furnizeze toate documentele și informațiile legate de administrarea, controlul intern și operațiunile băncii, astfel cum vor fi solicitate de către aceștia. Nu în ultimul rând, cadrul normativ care reglementează activitatea bancară în România, mai stabilește și că Banca Națională a României, în calitate de autoritate competentă, poate hotărî, în cazuri expres prevăzute de lege, măsuri de instituire a supravegherii speciale și, apoi, de administrare specială a băncilor, iar dacă, în final, constată că redresarea financiară a instituției de credit nu este posibilă, aceasta hotărăște retragerea autorizației instituției de credit și sesizarea instanței competente în vederea declanșării procedurii falimentului.

De altfel, recunoașterea băncilor ca fiind instituții de interes public a dobândit și o consacrare legislativă, art.34 alin.2 din Legea contabilității nr.82/1991 incluzând, în această categorie, și instituțiile de credit

Pe de altă parte, potrivit statutului său (Legea nr.312/2004), Banca Națională a României este o instituție publică independentă, al cărei obiectiv fundamental constă în asigurarea și menținerea stabilității prețurilor și are ca principale atribuții, printre altele, autorizarea, reglementarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, promovarea și monitorizarea bunei funcționări a sistemelor de plăți pentru asigurarea stabilității financiare. Din aceleași reglementări statutare se mai reține că în calitatea sa de autoritate de supraveghere prudențială bancară, Banca Națională a României are competența exclusivă de autorizare a instituțiilor de credit și răspunde de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit pe care le-a autorizat să opereze în România, în conformitate cu prevederile Legii nr.58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările și completările ulterioare, sens în care, pentru asigurarea funcționării și viabilității sistemului bancar, aceasta este împuternicită: să emită reglementări, să ia măsuri pentru impunerea respectării acestora și să aplice sancțiunile legale în cazurile de nerespectare; să controleze și să verifice, pe baza raportărilor primite și prin inspecții la fața locului, registrele, conturile și orice alte documente ale instituțiilor de credit autorizate, pe care le consideră necesare.

Cu toate că potrivit statutului său legal (art.1 din Legea nr.312/2004), Banca Națională a României este definită drept o instituție publică, totuși având în vedere importanța deosebită a acestei entități publice în cadrul politicii economico-financiare generale a statului, specificul competențelor ce-i sunt atribuite prin lege în vederea realizării obiectivului său fundamental, constând în asigurarea și menținerea stabilității prețurilor, Banca Națională a României fiind singurul organism din România care are atribuții privitoare la elaborarea și aplicarea politicii monetare și a politicii de curs de schimb, la autorizarea, reglementarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, la promovarea și monitorizarea bunei funcționări a sistemelor de plăți pentru asigurarea stabilității financiare, la emiterea bancnotelor și a monedelor ca mijloace legale de plată pe teritoriul României și la stabilirea regimului valutar, supravegherea respectării acestuia și administrarea rezervelor internaționale ale României, precum și eficiența mijloacelor legale ce-i sunt puse la dispoziție pentru aducerea la îndeplinire a acestor atribuții, Banca Națională a României având competența de a emite acte cu caracter normativ în domeniul bancar (regulamente, ordine, norme) a căror respectare este

obligatorie de către subiecții cărora li se adresează, se poate considera că, în sensul legii penale, Banca Națională a României, ar fi o veritabilă autoritate publică ce exercită, în mod exclusiv, controlul sau supravegherea asupra băncilor, a căror autorizare de funcționare îi revine, de asemenea, în mod exclusiv.

În considerarea argumentelor anterior expuse, s-ar putea susține că funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital de stat sau privat, exercită un serviciu de interes public, în cadrul unei instituții de interes public autorizată și aflată sub controlul ori supravegherea unei autorități publice (Banca Națională a României), astfel că, în sensul legii penale, acesta ar putea avea calitatea de funcționar public în accepțiunea art.145, art.147 din Codul penal de la 1969.

În temeiul art.475, art.476 Cod procedură penală se va sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție pentru ca aceasta să pronunțe o hotărâre prin care se dă o rezolvare de principiu chestiunii de drept anterior arătată.

DISPUNE :

Se va emite adresă către Banca Națională a României cu solicitarea de a ne comunica:

- dacă normele de creditare ale băncilor, pentru perioada 2008-2009, pentru persoane fizice și juridice, sunt aprobate de către B.N.R. și dacă regulile de creditare aprobate de B.N.R. trebuie să cuprindă regulile prudențiale ale băncilor?

- care este temeiul legal în baza căruia B.N.R. aprobă aceste norme de creditare și dacă acestea au la bază normele emise de Banca Centrală Europeană?

- veți preciza dacă normele indicate în actul de sesizare al instanței, respectiv:

- Norma de serviciu nr.11 versiunea 2 din 10.11.2008,
- Norma de serviciu nr.49 varianta 1 din 16.12.2008,
- Norma de serviciu nr.49 varianta 2 din 02.02.2009,
- Norma de serviciu nr.49 varianta 3 din 29.12.2009,
- Norma privind activitatea de creditare a persoanelor juridice din data de 02.07.2007,
- Procedura privind creditele de investiții actualizată la aprilie 2007,
- Nota de serviciu nr.11/ Versiunea 1 din 15.02.2008 privind analiza și aprobarea creditelor acordate persoanelor juridice,
- Proceduri generale privind garantarea creditelor valabilă din aprilie 2007 , au fost aprobate de B.N.R.?

În baza art.475, art.476 alin.1 Cod procedură penală sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție cu soluționarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă angajații unei persoane juridice de drept privat – societate cu activitate financiar bancară cu capital de stat au calitatea de funcționari publici potrivit art.147 alin.1 din Codul penal de la 1969.

Dacă persoana juridică de drept privat – societate cu activitate financiar bancară cu capital de stat este o unitate la care se referă art.145 din Codul penal de la 1969.

În baza art.476 alin.2 Cod procedură penală suspendă soluționarea cauzei până la pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție asupra hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept cu care este sesizată.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 02 mai 2017.

Președinte

Grefier